

PROGRAM WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY DLA SZKOŁY PODSTAWOWEJ IM. W. WITOSA W BIERKOWIE

Aktualizacja na rok szkolny 2022-2023

Zgodnie z art.26 ustawy z dnia 14 grudnia 2016r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017r. poz.59) szkoła podstawowa od 1 września 2017r. realizuje program wychowawczo-profilaktyczny obejmujący:

- 1) treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów,
- 2) treści i działania o charakterze profilaktycznym dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów, przygotowane na podstawie przeprowadzonej diagnozy potrzeb i problemów występujących w społeczności szkolnej, skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.

W opracowaniu programu wychowawczo-profilaktycznego uwzględniono również *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej oraz Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. Poz. 1249).*

Wprowadzenie do programu

Wychowanie to wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży (art.1 pkt 3. ustawy Prawo oświatowe). Szkoła jako środowisko wychowawcze ma za zadanie wspomagać uczniów w osiągnięciu wszechstronnego rozwoju, kształtować postawy, umożliwiać korygowanie deficytów w celu optymalizacji osiągnięć edukacyjnych uczniów oraz zapobiegać zagrożeniom poprzez profilaktykę, przeciwdziałanie istniejącym zagrożeniom i wsparcie uczniów w trudnych sytuacjach.

Program powstał na podstawie obserwacji uczniów, badań ankietowych nauczycieli i rodziców, rozmów z przedstawicielami Samorządu Uczniowskiego oraz analizy dokumentów szkolnych.

Rozdział 1. Zadania Szkolnego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego

1) Cele ogólne

Działalność wychowawczo-profilaktyczna w naszej szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia i bezpieczeństwa oraz wspomaganie ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- fizycznej – ukierunkowanej na kształcenie umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,
- emocjonalnej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, na osiągnięcie właściwego stosunku do siebie i innych ludzi,
- społecznej – ukierunkowanej na właściwe pełnienie ról społecznych oraz kształtowanie umiejętności dokonywania samodzielnej oceny wzorów i norm społecznych,
- duchowej – ukierunkowanej na zdobycie stabilnego systemu wartości i docenienie znaczenia zdrowia i sensu życia.

Szkoła prowadzi systematyczną działalność wychowawczą, profilaktyczną, edukacyjną i informacyjną wśród uczniów, rodziców, nauczycieli i innych pracowników szkoły, odbywającą się w formie: pogadank, prelekcji, warsztatów, szkoleń, spektakli teatralnych, festynów i aktywnych metod pracy, w tym projektów edukacyjnych.

2) Zadania:

- budowanie postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia,
- wdrażanie podstawowych zasad bezpieczeństwa,
- rozwijanie postaw patriotycznych i obywatelskich oraz wzmacnianie poczucia tożsamości narodowej,
- kształtowanie hierarchii wartości,
- planowanie własnego rozwoju (w tym preorientacja zawodowa),
- wspieranie działalności charytatywnej i promowanie wolontariatu,
- wzmacnianie wśród uczniów więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole poprzez budowanie prawidłowych relacji między wszystkimi członkami społeczności szkolnej,
- eliminowanie napięć psychicznych spowodowanych niepowodzeniami szkolnymi oraz trudnościami w kontaktach z rówieśnikami,
- pomoc rodzicom, nauczycielom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych,
- przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

3) Cele szczegółowe

Uczeń naszej szkoły:

- zna zasady zdrowego trybu życia, odżywiania i aktywnie spędza wolny czas,
- dba o higienę osobistą i estetykę ubioru,
- jest odpowiedzialny, dba o bezpieczeństwo własne i rówieśników,
- przestrzega zasad bezpieczeństwa w okresach zagrożenia epidemiologicznego (np. przeciwdziałaniu COVID-19),
- szanuje polskie dziedzictwo kulturowe przy jednoczesnym otwarciu na kulturę Europy i świata,
- zna i szanuje symbole narodowe,
- kultywuje zwyczaje, tradycje „Małej Ojczyzny” i regionu,
- uczestniczy w uroczystościach szkolnych (kulturalnych, sportowych) i godnie reprezentuje szkołę na zewnątrz,
- odróżnia dobro od zła,

- jest tolerancyjny wobec drugiego człowieka, wyznającego inne poglądy i pochodzących z innych kręgów kulturowych min. z Ukrainy,
- potrafi rozwijać swoje zdolności i zainteresowania, jest kreatywny i przedsiębiorczy,
- jest zaangażowany w zdobywanie wiedzy i rozwija swoje umiejętności,
- jest tolerancyjny wobec drugiego człowieka,
- przestrzega uniwersalnych wartości moralnych i etycznych (prawość, wierność, dobroć, poszanowanie prawdy i godności drugiej osoby).
- potrafi komunikować się z innymi w sposób asertywny,
- szanuje ludzi i respektuje ich prawa,
- rozwiązuje konflikty bez użycia przemocy,
- zna i stosuje zasady pracy w grupie,
- kulturalnie zwraca się do rówieśników i pracowników szkoły,
- dostrzega potrzeby drugiego człowieka, jest empatyczny,
- włącza się w szkolne i pozaszkolne akcje charytatywne,
- chętnie pomaga innym,
- angażuje się w wolontariat.

4) Model absolwenta

Absolwent jest:

- **odpowiedzialny:** stara się przewidywać skutki swoich działań, jest gotów ponosić konsekwencje swoich czynów, w grupie poczuwa się do współodpowiedzialności,
- **tolerancyjny:** prezentuje swój punkt widzenia i szanuje poglądy innych,
- **empatyczny:** rozumie potrzeby drugiego człowieka i stara się je zaspokoić,
- **optymistą:** pozytywnie patrzy na świat, lubi siebie i innych,
- **patriotą:** szanuje symbole narodowe i europejskie, kultywuje tradycje narodowe, dba o miejsca pamięci narodowej, zna ważne wydarzenia i postacie związane z historią Polski,
- **aktywny:** rozwija swoje zainteresowania i pasje, jest kreatywny, przedsiębiorczy, posługuje się nowoczesnymi technologiami informacyjnymi, wykorzystuje zdobytą wiedzę w praktyce,
- **świadomy swoich praw i praw innych ludzi:** zna swoją wartość, swoje prawa, zna i respektuje prawa innych.

5) Diagnoza sytuacji wychowawczej

Przed przystąpieniem do tworzenia programu wychowawczo-profilaktycznego dokonano analizy potrzeb szkoły na podstawie:

- wniosków i rekomendacji ewaluacji wewnętrznej,
- badań ankietowych skierowanych do nauczycieli, rodziców,
- rozmowy kierowanej z przedstawicielami Samorządu Uczniowskiego,
- spostrzeżeń wychowawcy na temat klasy,
- dokumentacji pedagoga, pedagoga specjalnego i psychologa
- rocznych sprawozdań opracowanych przez wychowawców, analizy uwag wpisanych do dzienników lekcyjnych,

W wyniku diagnozy sytuacji wychowawczej szkoły, dokonanej na podstawie w/w dokumentów i przeprowadzonych rozmów, wyłoniono następujące obszary problemowe:

- niewłaściwe zachowania na przerwach i w czasie lekcji,
- arogancki stosunek do kolegów, nauczycieli i innych pracowników szkoły,
- niewywiązywanie się z obowiązków ucznia,
- szkoła jest bezpiecznym miejscem, ale zdarzają się wśród uczniów pojedyncze akty przemocy fizycznej i psychicznej (wyśmiewanie, przezywanie)
- niewłaściwe wykorzystanie telefonów komórkowych,

Rozdział 2. Uczestnicy programu:

- dyrektor szkoły,
- pedagog szkolny, pedagog specjalny,
- wychowawcy klas,
- psycholog szkolny,
- nauczyciele,
- pielęgniarka szkolna,
- uczniowie,
- rodzice.

Rozdział 3.

1) Treści i działania o charakterze wychowawczo –profilaktycznym dla uczniów klas I - III

Zadania wychowawczo - profilaktyczne	Formy i sposoby realizacji zadań	Odpowiedzialni
Budowanie postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapobieganie wadom postawy: wdrażanie zaleceń programu <i>Lekki tornister</i>, ćwiczenia śródlekcyjne, dostosowanie wysokości stolików i krzeseł do wzrostu uczniów. 2. Przeciwdziałanie i walka z próchnicą: realizacja programu profilaktycznego <i>Fluoryzacja zębów</i>, pogadanki. 3. Dbanie o zdrowie, higienę osobistą, estetykę własną i otoczenia: wykorzystanie bieżących sytuacji szkolnych, lekcje o chorobach brudnych rąk, higiena narządów wzroku i słuchu, przesiewowe badania słuchu, udział w konkursach plastycznych. 4. Propagowanie zdrowego stylu życia: poznanie zasad zdrowego odżywiania, przygotowywanie zdrowych posiłków, udział w akcjach <i>Szklanka mleka</i>, <i>Owoce i warzywa w szkole</i>, ruch na świeżym powietrzu (lekcje wychowania fizycznego, przerwy śródlekcyjne, gry i zabawy sportowe, wycieczki), uświadamianie konieczności dostosowania ubioru do stanu pogody. 5. Zachęcanie do aktywnego wypoczynku w czasie wolnym: wyjście uczniów na świeże powietrze podczas przerw, udział w zawodach sportowych, udział w zajęciach SKS, 6. Uświadamianie uczniom zagrożeń wynikających 	Nauczyciele, wychowawcy, pielęgniarka szkolna, specjaliści szkolni (pedagodzy, psycholog, logopeda)

	<p>z palenia tytoniu, picia alkoholu, używania substancji psychoaktywnych w ramach realizacji bloku edukacyjnego.</p> <p>7. Propagowanie postaw proekologicznych: udział uczniów w akcji „Sprzątanie Świata” „Dzień Zdrowia, „Dzień Ekologiczny”, „Dzień Życzliwości”, udział w konkursach plastycznych i przyrodniczo-ekologicznych, szkolnych akcjach ekologicznych, segregowanie śmieci, poznanie zasad właściwego zachowania się w parkach, rezerwach (spacery, wycieczki, pogadanki, drama).</p> <p>8. Stwarzanie sytuacji do wyrażania własnych emocji: prosta wypowiedź, rysunek, ćwiczenia i techniki dramowe służące właściwemu wyrażaniu uczuć przy</p>	
Wdrażanie podstawowych zasad bezpieczeństwa	<p>1. Zaznajamianie uczniów z podstawowymi zasadami ruchu drogowego: udział w akcji <i>Bezpieczna droga do szkoły</i> (instruktaż prowadzony przez policjanta, pogadanki w ramach apeli wychowawczo-informacyjnych, zajęć lekcyjnych).</p> <p>2. Przypominanie regulaminów wyjść i wycieczek.</p> <p>3. Zapoznanie uczniów z numerami alarmowymi i właściwymi sposobami formułowania komunikatów z prośbą o pomoc.</p> <p>4. Edukowanie dziecka dotyczące przestrzegania zasad BHP w klasie i szkole: zapoznanie z regułami gier i zabaw ruchowych, regulaminami sal lekcyjnych (pogadanki, apele wychowawczo-informacyjne, udział w próbnym alarmie przeciwpożarowym); spotkania z policjantem.</p> <p>5. Kształtowanie świadomości bezpiecznego i kulturalnego korzystania z TV, gier komputerowych, Internetu: pogadanki, dyskusje w czasie lekcji.</p> <p>6. Zapoznanie uczniów (poprzez zabawę) i rodziców (strona internetowa szkoły) z podstawowymi dokumentami szkoły dotyczącymi bezpieczeństwa: <i>Procedury zapewnienia bezpiecznego pobytu ucznia w szkole i postępowania w sytuacjach nietypowych, Procedura postępowania w przypadku wystąpienia ataku terrorystycznego.</i></p> <p>7. Udział uczniów w szkolnych innowacjach: <i>ABC Strażaka, Wychowanie komunikacyjne.</i></p>	<p>Nauczyciele, wychowawcy, pielęgniarka szkolna, specjaliści szkolni (pedagodzy, psycholog, logopeda)</p> <p>Policja- dzielnicowy</p>
Rozwijanie postaw patriotycznych i obywatelskich, wzmocnienie poczucia tożsamości narodowej oraz więzi ze społecznością lokalną	<p>1. Poznanie i szacunek dla symboli narodowych i europejskich: nauka hymnu państwowego, udział w uroczystościach szkolnych, akcje Samorządu Uczniowskiego (strój galowy).</p> <p>2. Podtrzymywanie tradycji szkolnych: <i>Pasowanie na ucznia</i>, udział w obchodach Święta Szkoły ,Patrona Szkoły W. Witosa poznanie roli sztandaru szkoły.</p> <p>3. Kulturowanie tradycji związanych z regionem: odwiedzanie Izb Pamięci Narodowej i Regionalnej oraz miejsc pamięci narodowej.</p> <p>4. Współpraca ze społecznością lokalną: spotkania z ciekawymi ludźmi, festyny, jarmarki świąteczne, spotkania w ramach Centrum Wspierania Małego Dziecka i Jego Rodziny, Kraina w Kratę moją Małą Ojczyzną.</p>	<p>Nauczyciele, wychowawcy, dyrektor</p>
Kształtowanie hierarchii wartości, wspieranie akcji charytatywnych	<p>1. Troska o język i kulturę wypowiedzania się: konkursy recytatorskie, czytelnicze, udział w akcjach i projektach czytelniczych, m.in.: <i>Cała Polska czyta dzieciom</i>; spotkania autorskie, zajęcia czytelnicze w klasach, za</p>	<p>Nauczyciele, wychowawcy, pielęgniarka szkolna, specjaliści szkolni</p>

	<p>dotatkowe zajęcia z muzyki i plastyki.</p> <p>2.Kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze i zapoznanie z wybranymi dziełami architektury i sztuk plastycznych: wyjazdy do teatru, kina, muzeum, zajęcia, wycieczki edukacyjne.</p> <p>3.Kultywowanie tradycji rodzinnych i zwyczajów związanych ze Świętami Bożego Narodzenia i Wielkanocą, Mikołajki.</p> <p>4.Wzbudzanie empatii wobec potrzebujących: udział w akcjach charytatywnych: <i>Góra Grosza</i>, pomoc zwierzętom ze schroniska, Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy.</p>	(pedagogzy, psycholog, logopeda), dyrektor
<p>Kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole poprzez budowanie prawidłowych relacji między wszystkimi członkami społeczności szkolnej</p>	<p>1.Wzmacnianie u uczniów właściwego zachowania się w szkole.</p> <p>2.Organizowanie imprez integracyjnych: karnawałowy bal przebierańców dla uczniów, Dzień Chłopca, Dzień Kobiet, Walentynki, Andrzejki, dyskoteki klasowe, ogniska; zabawa karnawałowa dla uczniów, rozgrywki sportowe w ramach szkolnych festynów np. z okazji Dnia Dziecka, wycieczki.</p> <p>3.Wdrażanie do współdziałania w grupie i zespołach klasowych; dostrzeganie korzyści płynących z tych form pracy (zapobieganie wyobcowaniu, możliwość wymiany myśli i doświadczeń): znajomość cech dobrego kolegi, przyjaciela, gry i zabawy integracyjne, praca w grupach podczas zajęć edukacyjnych.</p> <p>4.Reagowanie na wszelkie przejawy przemocy: obserwacja zachowań, monitoring szkolny, rozmowy z wychowawcą i nauczycielami, pedagogiem, rodzicami, kierowanie na zajęcia specjalistyczne, współpraca z instytucjami udzielającymi pomocy i wsparcia.</p> <p>5.Uświadamianie odmienności osób niepełnosprawnych, innych narodowości(dzieci z Ukrainy), wyznania, tradycji kulturowej: pomoc osobom potrzebującym, udział w akcjach charytatywnych, pogadanki.</p> <p>6.Zapoznanie z prawami dziecka wynikającymi z <i>Konwencji o Prawach Dziecka</i>.</p>	Nauczyciele, wychowawcy, specjaliści szkolni (pedagogzy, psycholog, logopeda), dyrektor
<p>Eliminowanie napięć psychicznych spowodowanych niepowodzeniami szkolnymi oraz trudnościami w kontaktach z rówieśnikami</p>	<p>1.Organizacja zajęć: dydaktyczno – wyrównawczych, zajęć korekcyjno - kompensacyjnych, logopedycznych, terapia pedagogiczna.</p> <p>2.Indywidualne rozmowy z pedagogami i psychologiem.</p> <p>3.Współpraca z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Słupsku organizowanie badań z zakresu gotowości szkolnej, kierowanie uczniów na badania specjalistyczne i zajęcia terapeutyczne; konsultacje.</p> <p>4.Uświadamianie dzieciom, do kogo mogą się zwrócić z prośbą o pomoc.</p>	Nauczyciele, wychowawcy, specjaliści szkolni (pedagogzy, psycholog, logopeda), dyrektor
<p>Pomoc rodzicom i nauczycielom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i opiekuńczych</p>	<p>1.Bieżące informowanie rodziców o sytuacji dziecka w szkole i poza nią.</p> <p>2.Dostarczanie aktualnych informacji rodzicom, nauczycielom, opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych poprzez spotkania ze specjalistami.</p> <p>3.Indywidualne rozmowy z uczniem i rodzicem.</p> <p>4.Zebrania i konsultacje dla rodziców.</p>	Specjaliści szkolni (pedagogzy, psycholog, logopeda), wychowawcy, pielęgniarka szkolna, dyrekcja, osoby z innych instytucji pomocowych

	<p>5.Zapoznanie rodziców z <i>Konwencją o Prawach Dziecka, Statutem Szkoły</i> i regulaminami poprzez stronę internetową szkoły (formy papierowe dostępne w bibliotece szkolnej).</p> <p>6.Pełnienie opieki nad dziećmi w świetlicy szkolnej z uwzględnieniem potrzeb rodziców.</p> <p>7.Pomoc materialna dzieciom z rodzin o niskim statusie materialnym, niewygodnym wychowawczo oraz znajdującym się w sytuacji kryzysowej: współpraca z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Słupsku, pozyskiwanie sponsorów.</p> <p>8.Udostępnianie wykazu instytucji, w których można uzyskać pomoc specjalistyczną.</p> <p>9.Doskonalenie kompetencji nauczycieli i rodziców w zakresie profilaktyki używania niebezpiecznych środków i substancji, a także norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego poprzez uczestnictwo, np. w radach szkoleniowych, kursach i szkoleniach.</p>	
Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	<p>1.Wczesne wykrywanie form przemocy wśród uczniów: obserwacja, współpraca z kuratorem sądowym.</p> <p>2.Ochrona ofiar przemocy: rozmowa z uczniem i konsultacje z rodzicami, w razie konieczności wszczęcie procedury <i>Niebieskiej karty</i>, organizowanie szkoleń dla rodziców i nauczycieli, współpraca z policją, Sądem, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej.</p>	Nauczyciele, wychowawcy, pielęgniarka szkolna, specjaliści szkolni (pedagodzy, psycholog, logopeda), dyrektor

2) Treści i działania o charakterze wychowawczo –profilaktycznym dla uczniów klas IV – VIII

Zadania o charakterze wychowawczo-	Formy i sposoby realizacji zadań	
Budowanie postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia	<p>1.Pogadanki na temat zdrowia i zdrowego trybu życia: na godzinach wychowawczych i i innych zajęciach edukacyjnych, udział w akcji „Sprzątanie Świata”, „Dzień Ekologiczny”, „ Światowego Dnia Zdrowia”, „Dnia Życzliwości”, „Światowego Dnia Wody,„</p> <p>2.Wdrażanie informacji o higienie ciała i racjonalnym odżywianiu się.</p> <p>3.Zachęcanie do aktywnego wypoczynku w czasie wolnym: organizacja zajęć sportowych na świeżym powietrzu , udział w zajęciach SKS.</p> <p>4.Przeciwdziałanie i walka z próchnicą: realizacja programu profilaktycznego <i>Fluoryzacja zębów</i>.</p> <p>5.Rozwijanie tężyzny fizycznej: na lekcjach wychowania fizycznego, zajęciach pozalekcyjnych – SKS, udział w zawodach sportowych.</p> <p>6.Dbalność o higienę osobistą, ład i estetykę otoczenia: pogadanki na godzinie wychowawczej na temat zdrowego stylu życia, zdrowe odżywianie, rola wody dla organizmu.</p> <p>7.Organizacja konkursów wiedzy i plastycznych dotyczących promocji zdrowia. Gminny Konkurs Plastyczny pod hasłem „Chcę żyć zdrowo “</p> <p>8.Kształcenie umiejętności posługiwania się w sposób odpowiedzialny technologią informatyczną dostosowaną do predyspozycji</p>	Nauczyciele, wychowawcy, pielęgniarka szkolna, specjaliści szkolni (pedagodzy, psycholog, logopeda), dyrektor

	<p>psychofizycznych i zdrowotnych ucznia.</p> <p>9. Posługiwanie się rzetelnymi źródłami informacji o zdrowiu, chorobach, świadczeniach i usługach zdrowotnych: lekcje edukacji dla bezpieczeństwa.</p> <p>10. Ćwiczenie umiejętności radzenia sobie ze stresem: zajęcia warsztatowe.</p> <p>11. Propagowanie postaw proekologicznych: udział w konkursach, akcjach: <i>Sprzątanie Świata</i>, <i>Dzień Ziemi</i>, wycieczki przedmiotowe, turystyczno- krajoznawcze, kształcenie umiejętności segregowania i wtórnego wykorzystania odpadów, realizowanie treści związanych z ochroną przyrody w ramach zajęć lekcyjnych, realizowanie projektów edukacyjnych.</p> <p>12. Szkoła Promująca Zdrowie,</p>	
<p>Profilaktyka zagrożeń</p>	<p>1. Uświadamianie uczniom i ich rodzicom zagrożeń wynikających z palenia tytoniu, picia alkoholu, używania leków, narkotyków i dopalaczy: pogadanki w ramach godzin wychowawczych, spotkań z pedagogiem, pielęgniarką szkolną, specjalistami z zakresu uzależnień; spektakle profilaktyczne, zajęcia warsztatowe, pedagogizacja rodziców (prelekcje, konsultacje, rozmowy indywidualne, gazetki informacyjne).</p> <p>2. Diagnostowanie dzieci i młodzieży pod kątem ewentualnych zagrożeń: obserwacje, rozmowy z wychowawcą, pedagogiem, pielęgniarką szkolną, ankiety.</p> <p>3. Rozpoznawanie i eliminowanie zachowań dotyczących przemocy fizycznej, psychicznej, w tym werbalnej, wobec siebie i innych: obserwacja, wykorzystanie monitoringu szkolnego, współpraca z pielęgniarką szkolną, pedagogiem, instytucjami udzielającymi pomocy i wsparcia, pogadanki na godzinach wychowawczych, warsztaty.</p> <p>4. Udzielanie uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej na podstawie analizy czynników ryzyka: zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, zajęcia wyrównujące szanse edukacyjne, logopedyczne, kierowanie na zajęcia socjoterapeutyczne, współdziałanie z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, informowanie rodziców o możliwościach udzielania pomocy specjalistycznej.</p> <p>5. Prowadzenie warsztatów z zakresu asertywności: cykl lekcji w klasach czwartych (wagary, kłamstwa, kradzież, szantaż, palenie).</p> <p>6. Zapobieganie samowolnemu opuszczaniu zajęć lekcyjnych: systematyczna kontrola absencji, rozmowy indywidualne z uczniami i rodzicami, omawianie konsekwencji takich zachowań.</p> <p>7. Udostępnianie dzieciom i nauczycielom informatorów, poradników oraz innych materiałów edukacyjnych z zakresu zagrożeń: biblioteczka pedagoga, gazетка informacyjna, bieżące informacje umieszczane na stronie internetowej szkoły.</p> <p>8. Zapoznanie uczniów, rodziców i nauczycieli</p>	<p>Nauczyciele, wychowawcy, pielęgniarka szkolna, specjaliści szkolni (pedagodzy, psycholog, logopeda), dyrektor, Policja- dzielnicowy</p>

	<p>z procedurami dotyczącymi postępowania w sytuacjach zagrożeń związanych ze środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi oraz w sytuacjach nietypowych: pogadanki, prelekcje, szkolenia, bieżące informacje umieszczane na stronie internetowej szkoły.</p> <p>9.Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki uzależnień w formie szkoleń i kursów.</p>	
Wdrażanie podstawowych zasad bezpieczeństwa	<p>1.Zapoznanie uczniów szkoły z podstawowymi dokumentami szkoły dotyczącymi bezpieczeństwa - Kodeks Kulturalnego Ucznia <i>„Procedury zapewnienia bezpiecznego pobytu ucznia w szkole i postępowania w sytuacjach nietypowych, Procedura postępowania w przypadku wystąpienia ataku terrorystycznego.</i></p> <p>2.Udział w akcji <i>Bezpieczna droga do szkoły</i>: pogadanki w ramach godzin wychowawczych, apele wychowawczo-informacyjnych.</p> <p>3.Edukowanie uczniów na temat przestrzegania zasad bezpieczeństwa podczas wyjść i wycieczek szkolnych, ferii, wakacji, w sytuacjach nietypowych: apele wychowawczo-informacyjne, godziny wychowawcze, spotkanie z policjantami, dzielnicowym,</p> <p>4.Uświadamianie prawnych konsekwencji popełnianych wykroczeń i przestępstw przez nieletnich: spotkania z policjantem dla uczniów i rodziców.</p> <p>5.Realizacja programu wychowania komunikacyjnego: egzamin na kartę rowerową.</p> <p>6.Kształcenie świadomego i odpowiedzialnego korzystania ze środków społecznego przekazu, w tym Internetu i radzenie sobie z przemocą w cyberprzestrzeni: lekcje informatyki, pogadanki w ramach godzin wychowawczych, szkolenia dla uczniów, rodziców inauczycieli.</p> <p>7.Ćwiczenie umiejętności udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia: szkolenia dla nauczycieli i innych pracowników szkoły, szkolenia dla uczniów.</p> <p>8.Poznanie zasad właściwego zachowania w razie uruchomienia sygnałów alarmowych: godziny wychowawcze, lekcje edukacji dla bezpieczeństwa, próbny alarm przeciwpożarowy.</p>	Nauczyciele, wychowawcy, pielęgniarka szkolna, specjaliści szkolni (pedagodzy, psycholog, logopeda), dyrektor
Rozwój osobowości ucznia	<p>1.Wspomaganie umiejętności samopoznania: wykorzystywanie sytuacji szkolnych do treningu, rozpoznawanie własnych emocji, uczuć, predyspozycji i deficytów, wdrażanie do autorefleksji: zajęcia integracyjne, godziny wychowawcze i inne zajęcia edukacyjne.</p> <p>2.Stymulowanie rozwoju samoakceptacji i samokontroli (kontrolowanie zachowania i emocji, kreowanie własnego wizerunku, samoocena): godziny wychowawcze, metody i techniki dramowe.</p> <p>3.Umiejętność wykorzystania własnego potencjału, rozwijanie indywidualnych talentów</p>	Nauczyciele, wychowawcy, specjaliści szkolni (pedagodzy, psycholog, logopeda), dyrektor

	<p>i uzdolnień, radzenie sobie z własnymi niedoskonałościami: praca z uczniem zdolnym (zajęcia dodatkowe, konkursy, olimpiady) i uczniem o specyficznych potrzebach edukacyjnych.</p> <p>4.Kształtowanie hierarchii wartości: rozwijanie zdolności dostrzegania wartości – prawdy, dobra, piękna, szacunku dla człowieka; stosowanie zasady etyki w pracy z informacjami (cyfrowa tożsamość, prywatność, własność intelektualna): godziny wychowawcze i inne zajęcia edukacyjne, realizowanie projektów.</p>	
<p>Wyposażenie ucznia w umiejętności niezbędne do współdziałania w zespole</p>	<p>1.Zapoznanie uczniów z normami współzycia społecznego poprzez promowanie zasad bezpiecznego i kulturalnego zachowania się, poszanowanie praw i potrzeb innych: kodeksy bezpiecznego i kulturalnego ucznia , apele wychowawczo-informacyjne, akcje charytatywne, działalność w ramach wolontariatu.</p> <p>2.Doskonalenie kompetencji emocjonalnych i społecznych oraz kształtowanie umiejętności zachowania się w sytuacjach trudnych: warsztaty, praca w grupach, realizacja projektów.</p> <p>3.Eliminowanie zachowań agresywnych poprzez kształtowanie umiejętności pokojowego rozwiązywania konfliktów: wykorzystywanie bieżących sytuacji szkolnych, rozmowy z pedagogiem, ćwiczenie zasad negocjacji i mediacji, warsztaty prowadzone przez specjalistów.</p>	<p>Nauczyciele, wychowawcy, specjaliści szkolni (pedagodzy, psycholog, logopeda), dyrektor</p>
<p>Rozwijanie postaw patriotycznych i obywatelskich, wzmacnianie poczucia tożsamości narodowej oraz więzi ze społecznością lokalną</p>	<p>1.Poznanie historii, tradycji, kultury regionu „Krainy w Kratę -Małej Ojczyzny”, odwiedzanie i troska o miejsca pamięci narodowej, upamiętnianie postaci patrona szkoły W. Witosa , wydarzeń z przeszłości, wycieczki, realizacja projektów edukacyjnych, udział w obchodach świąt narodowych,</p> <p>2.Kultywowanie tradycji szkolnych: udział w obchodach <i>Święta Szkoły</i>, rola szkolnego sztandaru.</p> <p>3.Budzenie szacunku dla symboli narodowych i europejskich: akademie, apele, akcje Samorządu Uczniowskiego (strój galowy).</p> <p>4.Rozwijanie poczucia tożsamości narodowej przy jednoczesnym otwarciu na wartości kultury innych krajów. W szkole uczą się dzieci z Ukrainy.</p> <p>5.Docenianie cnót obywatelskich (odpowiedzialność, troska o dobro wspólne, aktywność, przedsiębiorczość, solidarność, tolerancja, odwaga cywilna) poprzez poznanie działań wybitnych Polaków: na wybranych zajęciach edukacyjnych, realizacja projektów, udział w konkursach.</p> <p>6.Kształtowanie postaw szacunku dla tradycji literackiej jako podstawy tożsamości narodowej: Angażowanie się w akcje czytelnicze rodziców uczniów , nauczycieli, organizowanie konkursów plastycznych , zapraszanie regionalnych poetów na spotkania z uczniami.</p>	<p>Nauczyciele, wychowawcy, specjaliści szkolni (pedagodzy, psycholog, logopeda), dyrektor</p>

	<p>konkursy recytatorskie, akcje, projekty i konkursy czytelnicze (m.in.: <i>Cała Polska czyta dzieciom</i>, <i>Czytanie na dzień dobry</i>).</p> <p>7.Zacieśnianie współpracy ze społecznością lokalną: festyny, jarmarki świąteczne, akcje charytatywne, zaangażowanie w akcje społeczne (wolontariat),</p>	
<p>Kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole poprzez budowanie prawidłowych relacji między wszystkimi członkami społeczności szkolnej</p>	<p>1.Organizowanie imprez integracyjnych: <i>Dzień Chłopca</i>, <i>Dzień Kobiet</i>, Walentynki, Andrzejkki, dyskoteki szkolne, ogniska, wycieczki klasowe; zabawa karnawałowa dla rodziców i nauczycieli, rozgrywki sportowe w ramach szkolnych festynów, wycieczki.</p> <p>2.Uświadamianie odmienności osób niepełnosprawnych, innych narodowości, wyznania, tradycji kulturowej: pomoc osobom potrzebującym, udział w akcjach charytatywnych, pogadanki.</p> <p>3.Zapoznanie z prawami dziecka wynikającymi z <i>Konwencji o Prawach Dziecka</i>.</p>	<p>Nauczyciele, wychowawcy, specjaliści szkolni (pedagodzy, psycholog, logopeda), dyrektor</p>
<p>Preorientacja zawodowa</p>	<p>1.Planowanie dalszej edukacji uwzględniające własne zainteresowania, zdolności i umiejętności oraz sytuację na rynku pracy: godziny wychowawcze, pozyskiwanie materiałów informacyjnych.</p> <p>2.Poznanie specyfiki różnych form kształcenia i zawodów: uczestniczenie w dniach otwartych wybranych szkół i zakładów pracy, współpraca z PPP w Słupsku , warsztaty.</p>	<p>Nauczyciele, wychowawcy, specjaliści szkolni (pedagodzy, psycholog), dyrektor</p>
<p>Pomoc rodzicom, nauczycielom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i opiekuńczych</p>	<p>1.Bieżące informowanie rodziców o sytuacji dziecka w szkole i poza nią.</p> <p>2.Dostarczanie aktualnych informacji rodzicom, nauczycielom, opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych poprzez spotkania ze specjalistami.</p> <p>3.Indywidualne rozmowy z uczniem i rodzicem.</p> <p>4.Zebrania i konsultacje dla rodziców</p> <p>5.Zapoznanie rodziców z <i>Konwencją o Prawach Dziecka</i>, <i>Statutem Szkoły</i>, <i>Programem Profilaktyczno-wychowawczym</i> i regulaminami poprzez stronę internetową szkoły (formy papierowe dostępne w bibliotece szkolnej).</p> <p>6.Ppełnienie opieki nad dziećmi w świetlicy szkolnej z uwzględnieniem potrzeb rodziców.</p> <p>7.Pomoc materialna dzieciom z rodzin o niskim statusie materialnym, niewydolnym wychowawczo oraz znajdującym się w sytuacji kryzysowej: współpraca z GOPS-em, asystentami rodzinnymi, pozyskiwanie sponsorów.</p> <p>8.Udostępnianie wykazu instytucji, w których można uzyskać pomoc specjalistyczną.</p> <p>9.Doskonalenie kompetencji nauczycieli i rodziców, w zakresie norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego, poprzez uczestnictwo, np. w radach szkoleniowych, kursach i szkoleniach.</p>	<p>Nauczyciele, wychowawcy, pielęgniarka szkolna, specjaliści szkolni (pedagodzy, psycholog, logopeda), dyrektor, instytucje pomocowe</p>
<p>Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie</p>	<p>1.Wczesne wykrywanie form przemocy wśród uczniów: obserwacje, współpraca z kuratorem, psychologiem.</p> <p>2.Ochrona ofiar przemocy: rozmowa z uczniem i konsultacje z rodzicami, w razie konieczności wszczęcie procedury <i>Niebieskiej karty</i>, organizowanie szkoleń dla rodziców i nauczycieli, współpraca z policją, Sądem ,Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej.</p>	<p>Nauczyciele, wychowawcy, pielęgniarka szkolna, specjaliści szkolni (pedagodzy, psycholog, logopeda), dyrektor, instytucje pomocowe</p>

Rozdział 4. Ewaluacja programu

Przebieg pracy wychowawczo - profilaktycznej i jej efekty poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie. Informacje zwrotne, pochodzące od uczniów, rodziców i nauczycieli, będą wykorzystywane w procesie cyklicznej oceny sytuacji wychowawczej i skuteczności działań profilaktycznych podejmowanych przez szkołę.

1) **Termin przeprowadzenia ewaluacji:** II półrocze roku szkolnego (kwiecień –maj).

2) **Przedmiot ewaluacji:** badanie klimatu szkoły.

3) **Narzędzia ewaluacji:**

- ankiety dla uczniów klas VI i VII , rodziców, nauczycieli i innych pracowników szkoły,
- technika: „ Narysuj i napisz” w klasach II –III,
- praca pisemna wykonana na lekcji: „Jak się czuję w mojej klasie?” - dla uczniów klas IV –V.